
SPREMLJAJOČE GRADIVO

OBRAZLOŽITEV IN UTEMELJITEV SPREMEMB IN DOPOLNITEV OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE SEVNICA (SD OPN 9)

1 Uvod

Prostor občine Sevnica se ureja z Odlokom o OPN Občine Sevnica (Uradni list RS, št. 94/12, 100/12 – popr., 57/13, 1/16, 17/16, 33/18, 70/19, 20/22, 23/22 – popr., 125/22, 58/23, 121/23 in 39/24 – tehnična posodobitev) kot temeljnim prostorskim aktom, ki določa strateška izhodišča prostorskega razvoja občine in je pravna podlaga za pripravo projektov za izdajo gradbenih dovoljenj po predpisih o graditvi objektov.

Namen devetih sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (v nadaljevanju SD OPN 9) je ureditev novega pridobivalnega prostora tehničnega kamna (dolomita) - kamnoloma Kosmatec, katerega investitor je podjetje DOL-GRAD d.o.o.. Poleg tega se del sprememb in dopolnitev nanaša na uskladitev grafičnega dela in odloka z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti in lokacijskimi preveritvami, ki so bili sprejeti v zadnjih nekaj letih.

Investitor želi v občini Sevnica, na reliefno razgibanem območju na desnem bregu Save (Krško gričevje), ki je cca 3 km oddaljeno od Sevnice ter dostopno po regionalni cesti Impoljca-Zavratac odpreti nov kamnolom za pridobivanje tehničnega kamna na površini 14,7 ha. Poleg ustrezne velikosti območja in zaloge mineralne surovine, ki sta na tej lokaciji zagotovljena, je osnovni pogoj za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine opredelitev območja za pridobivanje mineralnih surovin v prostorskih aktih.

Na tem območju je v OPN Občine Sevnica opredeljeno območje z oznako KGV160 z namensko rabo G (gozd). Glede na namero naročnika je potrebna sprememba namenske rabe iz obstoječe namenske rabe (G) v namensko rabo LN (Površine nadzemnega pridobivalnega prostora /območje mineralnih surovin), kar bo realizirano v okviru sprememb in dopolnitev OPN Občine Sevnica SD OPN 9.

Zaradi pomembnosti spremembe se postopek priprave SD OPN 9 vodi kot samostojni postopek za namen ureditve kamnoloma Kosmatec in za uskladitev nekaterih določil odloka in prikazov grafičnega dela OPN Sevnica.

2 Postopek

Postopek SD OPN se vodi skladno z Zakonom o urejanju prostora - ZUreP-3 (Uradni list RS, 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP in 23/24).

V juliju 2024 je investitor podal pobudo za pripravo sprememb in dopolnitev OPN Sevnica, ki ji je priložil rudarski projekt (Elaborat z idejno rešitvijo za umestitev in odpiranje »Kamnoloma Kosmatec« (R.O.G. Andrej Sladič s. p., Kamnica, julij 2023) in Krajinsko zasnovo za ureditev kamnoloma Kosmatec (Acer Novo mesto, maj 2024).

Dne 8. maja 2024 je bila organizirana predstavitev načrtovane ureditve kamnoloma zainteresirani javnosti v prostorih JP Komunala v Sevnici. Podane pripombe zainteresirane javnosti so bile smiselno upoštevane v osnutku SD OPN 9.

V avgustu 2024 je bil sprejet Sklep o postopku devetih sprememb in dopolnitev Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Sevnica, ki je bil objavljen Uradnem listu RS, št. 70/2024 z dne 23. 8. 2024.

V času priprave osnutka SD OPN 9, novembra 2024, je Občina Sevnica z objavo delovnega gradiva osnutka na spletni strani Občine v času 15 dni omogočila javnosti in nosilcem urejanja prostora vpogled v predvidene rešitve. Javnost lahko poda mnenja in pripombe na osnutek SD OPN pisno po elektronski pošti ali pisno na Občina Sevnica, z oznako »Vključevanje javnosti – osnutek SD OPN 9«.

Vzporedno teče tudi priprava osnutka SD OPN 10, ki obsega celotno območje občine Sevnica. Vsebine, ki so predmet SD OPN 9 in so vsebina strateškega dela, bodo zaradi ekonomičnosti obeh postopkov vključene v SD OPN 10.

3 Način pridobitve strokovnih rešitev

Strokovne rešitve so pripravljene na podlagi in v skladu s sklepom o začetku priprave dokumenta, z ReSPR50, državnim prostorskim redom, splošnimi smernicami nosilcev urejanja prostora, izdelanimi strokovnimi podlagami ter izraženo razvojno pobudo s strani investitorja.

Strokovne podlage so elaborirane v ločenih mapah in se hranijo v spisu postopka na sedežu Občine Sevnica.

4 Obseg in vsebina sprememb in dopolnitev OPN

Spremembe se nanašajo na tekstualni in na grafični del OPN.

a) Spremembe odloka

V tekstualnem delu (odloku) je v strateškem delu v tretjem odstavku 3. člena (vsebina in oblika odloka) dodana nova alineja, v kateri je naveden prikaz PIP v podrobnosti OPPN za območje kamnoloma Kosmatec. V 13. členu (druga za občino pomembna območja) in v 23. členu, ki govori o razvoju dejavnosti v krajini, je dodana navedba kamnoloma Kosmatec med območji izkoriščanja mineralnih surovin.

V 98. členu (splošna merila oblikovanja pomožnih stavb) je v tretjem odstavku narejen tehnični popravek v sklicu na poglavje 3.4.2.2.

V 101. členu (usmeritve za izdelavo predvidenih OPPN) se naredijo popravki, ki se nanašajo na uskladitev odloka o OPN z veljavnimi OPPN-ji. Poleg umestitve novega kamnoloma se v okviru SD OPN 9 namreč tudi **uskladita grafični deli in odloki z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti**, ki so bili sprejeti v zadnjih nekaj letih:

1. Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za stanovanjsko sosesko Sončni gaj v občini Sevnica (Uradni list RS št. 20/22),
2. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za večstanovanjsko gradnjo ob Planinski cesti (Uradni list RS, št. 41/22),
3. Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za del Gospodarske cone Dolenji Boštanj, del EUP DB10 (2) (Uradni list RS, št. 89/22),

4. Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za stanovanjsko sosesko ob Drožanjski cesti – zahod (OPPN-81-15) (Uradni list RS št. 125/22),
5. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o Občinskem prostorskem načrtu za stanovanjsko sosesko Boštanj - Sv. Križ (lamela IX) (Uradni list RS št. 44/23),
6. Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Poslovna cona Radna (Uradni list RS št. 32/23).
7. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za Poslovno cono Krmelj II (OPPN 40-04) (Uradni list RS št. 24/24),
8. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za izkoriščanje mineralne surovine s sanacijo in predelavo gradbenih odpadkov Kaplja vas (Uradni list RS št. 24/24),
9. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za del EUP BL02 in BL14 na Blanci (Uradni list RS št. 39/24),
10. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu Srednja šola Sevnica (Uradni list RS, št. 74/24)
11. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za poslovno cono ob HE Boštanj (vzhodni sklop) z razširitvijo na območje OPPN-5-02 (Uradni list RS št. 61/21),
12. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o OPPN poslovne cone ob HE Boštanj (Uradni list RS št. 160/20),
13. Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za sanacijo Loke vzhod (OPPN 46-05) (Uradni list RS št. 159/21),
14. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o zazidalnem načrtu industrijske cone Sevnica (SD ZN 9) (Uradni list RS št. 61/21),
15. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o zazidalnem načrtu IC INES Sevnica ZN 31 (Uradni list RS št. 159/21).

V odloku so tudi smiselno upoštevani sklepi o lokacijskih preveritvah:

1. Uradni list RS, št. 70/21 (Sklep o lokacijski preveritvi za individualno odstopanje od prostorsko izvedbenih pogojev v EUP DB12.tm za vrtec Panorama – Boštanj),
2. Uradni list RS, št. 89/22 (Sklep o lokacijski preveritvi za določitev stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi v enoti urejanja prostora z oznako KD15.od),
3. Uradni list RS, št. 32/23 (Sklep o lokacijski preveritvi za določitev stavbnega zemljišča v enoti urejanja prostora TR14.od),
4. Uradni list RS, št. 71/23 (Sklep o lokacijski preveritvi za individualno odstopanje od prostorsko izvedbenih pogojev, EUP KL46),
5. Uradni list RS, št. 32/23 (Sklep o lokacijski preveritvi za individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev v enoti urejanja prostora RS53.vo),
6. Uradni list RS, št. xx/xx (Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi v EUP AB08.od), (sklep javimo št. uradnega lista)
7. Uradni list RS, št. 71/23 (Sklep o lokacijski preveritvi za spremembo obsega stavbnega zemljišča v enoti urejanja prostora z oznako VB73.od),
8. Uradni list RS, št. 71/23 (Sklep o lokacijski preveritvi za določitev obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi v enoti urejanja prostora z oznako SE31.od)

V Prilogi 1 odloka je dodana nova enota urejanja prostora z oznako KGV175, v kateri so navedeni posebni PIP v podrobnosti OPPN za kamnolom Kosmatec.

V Prilogi 1 je v vrstici z EUP z oznako RS53.vo narejena dopolnitev, ki predstavlja uskladitev s sprejeto lokacijsko preveritvijo, v okviru katere je bilo dopuščeno individualno odstopanje od PIP za poslovilno vežico Rovišče pri Studencu.

V Prilogi 1 so dodane tudi nove enote urejanja prostora za območja, na katerih so bili v zadnjih letih sprejeti OPPN-ji oziroma spremembe in dopolnitve veljavnih prostorskih izvedbenih načrtov.

Ena od dodanih EUP se nanaša na območje, na katerem veljata tako DPN za HE Blanca kot OPPN Srednja šola Sevnica (Uradni list RS, št. 74/24). Kot je navedeno v obrazložitvi tega OPPN je Občina Sevnica v skladu z 89. členom ZUreP-3 pridobila sklep Vlade Republike Slovenije št. 35000-3/2023/5 z dne 21.9.2023. S tem sklepom je Vlada Republike Slovenije izdala Občini Sevnica soglasje za načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena v območju Državnega prostorskega načrta za hidroelektrarno Blanca, na zemljiščih oziroma delih zemljišč s parc. št. 259/2, 259/3, 259/4, 259/5, 259/6, 259/7, 262/1, 264/1, 264/2, 266/1, 266/3, 270/4, 273/6, 273/15, 1520/113, 1520/114 in 1521/28, vsa v k. o. Sevnica (1379).

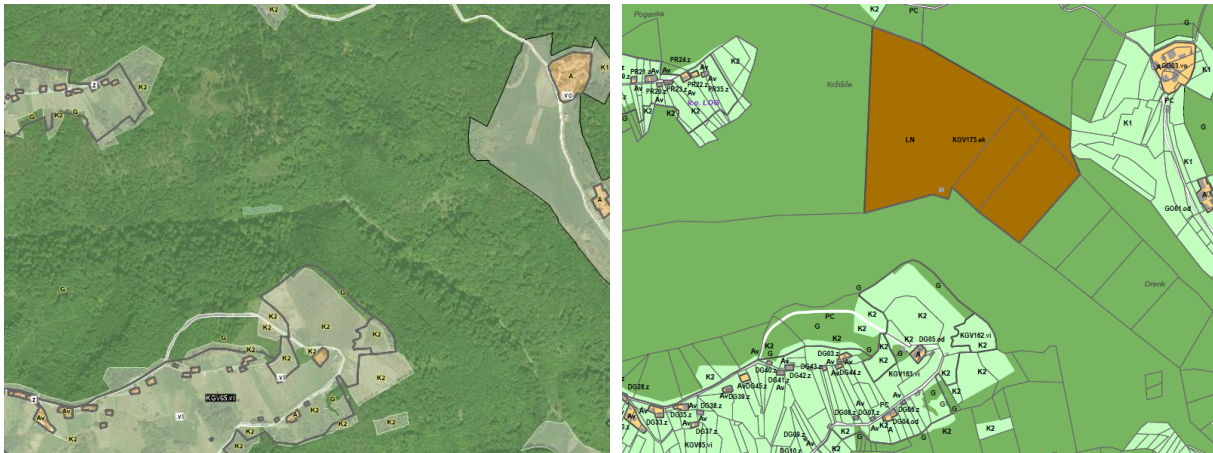
b) Spremembe grafičnega dela

Spremembe in dopolnitve so **v strateškem delu OPN** narejene na listih 1. Prikazi zasnove prostorskega razvoja občine 4.2 Prikazi usmeritev za razvoj v krajini in 4.3 Prikazi usmeritev za določitev namenske rabe zemljišč, tako da je prikazano tudi območje novega kamnoloma Kosmatec.

Slika 1: Območje načrtovanega kamnoloma Kosmatec v širšem prostoru

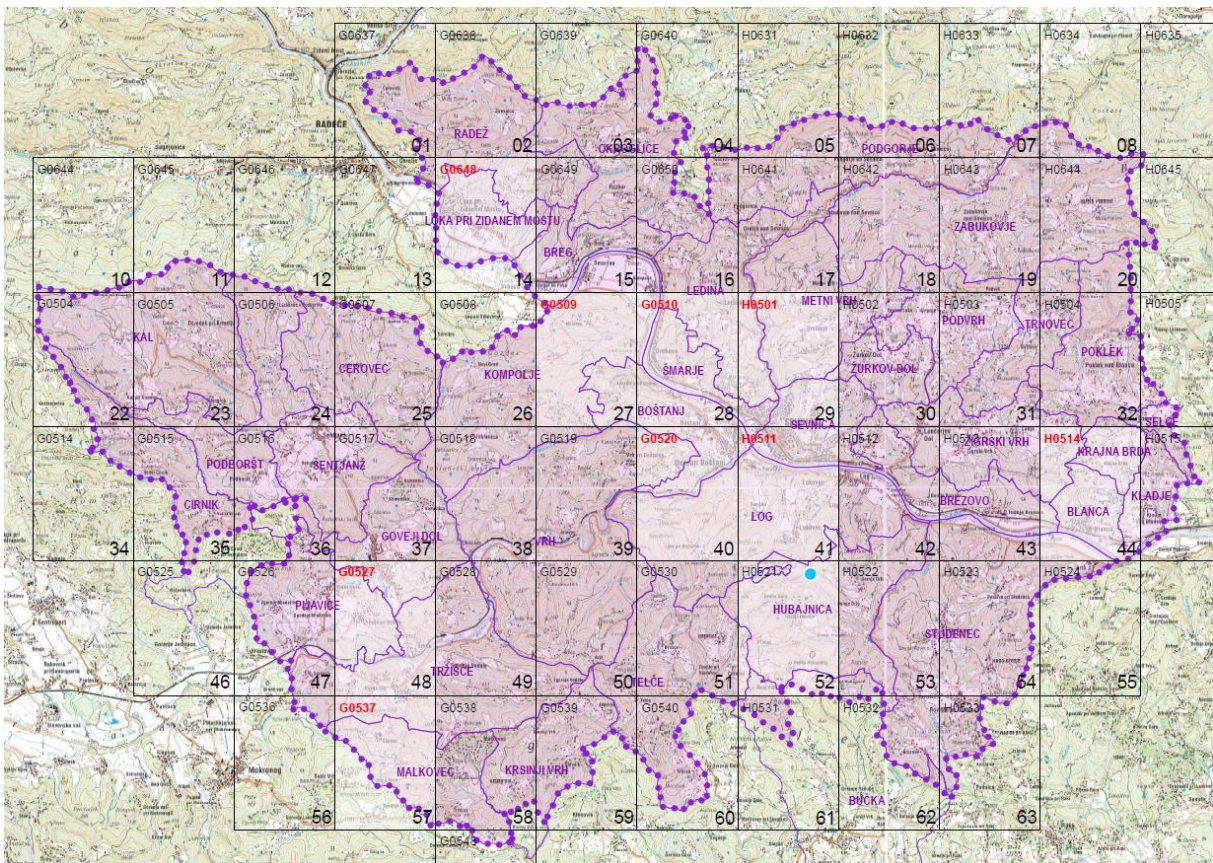
V grafičnem delu **izvedbenega dela OPN** se spremembe in dopolnitve, povezane s kamnolomom Kosmatec, nanašajo na parc. št. 2532/783-del, 2532/358 in 2532/357 vse k. o. 1392 – Hubajnica, preostale spremembe pa na lokacije zgoraj navedenih OPPN. Na tem območju je opredeljena nova enota urejanja prostora z oznako KGV175 in v njej narejena sprememba namenske rabe prostora, tako da se iz območja gozdnih zemljišč (G) spremeni v površine nadzemnega pridobivalnega prostora (LN). Posegov na kmetijska zemljišča ni.

Slika 2: Na levi prikaz namenske rabe prostora v veljavnem OPN Sevnica in na desni predlog opredelitve novega pridobivanega območja tehničnega kamna – kamnoloma Kosmatec.

Spremembe in dopolnitve se v izvedbenem delu OPN izvedejo:

- za opredelitev kamnoloma Kosmatec na listu H0521
- in za potrebe uskladitev grafičnega dela in odloka z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti, ki so bili sprejeti po uveljavitvi zadnji sprememb in dopolnitev OPN na listih G0648, G0509, G0510, H0501, G0520, H0511, H0514, G0527, H0521 in G0537.

Slika 3: Prikaz listov, na katerih so v okviru SD OPN 9 narejeni popravki grafičnega dela OPN Sevnica.

5 Skladnost s hierarhično višjim prostorskim aktom

Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050, Uradni list RS, št. 72/23 (v nadaljevanju tudi ReSPR50 ali Strategija) je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države, postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru ter določa zasnovo urejanja prostora, njegovo rabo in varstvo.

ReSPR50 navaja CILJE PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE:

- vzpostaviti ustrezne razmere za prehod v podnebno nevtralno družbo,
- doseči mednarodno konkurenčnost slovenskih mest,
- zagotoviti kakovost življenja na urbanih in podeželskih območjih,
- okrepiti prostorsko identiteto,
- izboljšati odpornost in prilagodljivost prostora na spremembe.

Usmeritve za prostorski razvoj zajemajo:

- splošne usmeritve za urejanje in razvoj naselij, stanovanjsko oskrbo, pomembnejša družbeno infrastrukturo, prednostna območja za gospodarski razvoj, osnovna oskrbna in nakupovalna središča, prometne površine in večmodalna prometna vozlišča in določitev območij za dolgoročni razvoj
- usmeritve za urbani razvoj, ki opredeljujejo središča prve in druge ravni,
- usmeritve za razvoj podeželja, ki zajemajo urejanje in razvoj podeželskih naselij, vasi in krajine ter trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in razvoj dejavnosti na podeželju
- usmeritve za načrtovanje zelene infrastrukture na regionalni in lokalni ravni
- usmeritve za posebna območja in področja kot so morje, slovenska Istra, turistična območja, območja ohranjanja in izboljševanja prepoznavnosti naselij in krajine, zavarovana in varovana območja narave in območja kulturne dediščine ter območja prestrukturiranja
- usmeritve za oblikovanje politik za podnebno nevtralno družbo, razvoj prometne in energetske infrastrukture ter energetskega omrežja, prehod v digitalno družbo, oskrbo z mineralnimi surovinami, razvoj podeželja, kmetijstva, gozdarstva in ribištva, ohranjanje narave, ohranjanje kulturne dediščine, razvoj turizma, potrebe obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Glede na to, da je v postopku SD OPN 5 **edina vsebinska sprememba povezana z umeščanjem kamnoloma Kosmatec**, so v nadaljevanju podane ugotovitve o Skladnosti predvidenih sprememb in dopolnitev OPN z ReSPR5 z vidika trajnostne rabe mineralnih surovin in ohranjanja prepoznavnosti prostora.

a) Trajnostna raba mineralnih surovin

V ReSPR50 so med usmeritvami za razvoj podeželja podane tudi usmeritve za trajnostno rabo mineralnih surovin:

»5.3.2.4 TRAJNOSTNA RABA MINERALNIH SUROVIN

(1) Z mineralnimi surovinami se gospodari tako, da je zagotovljena uravnotežena oskrba in ohranjena dostopnost za prihodnje generacije. Uravnotežena oskrba temelji na usklajenosti okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov ter vključuje: prostorsko racionalno organizacijo dejavnosti glede na tržne in prostorske potrebe; zmanjšanje števila površinskih kopov mineralnih surovin; povečanje rabe recikliranih odpadkov oziroma sekundarnih surovin, s katerimi se lahko nadomestijo mineralne surovine. Raba mineralnih virov, ki niso obnovljivi, se zmanjša in razporedi glede na predvidene dolgoročne potrebe na ravni države ob upoštevanju področne zakonodaje. Prednostno se krepijo raba sekundarnih virov, reciklaža in predelava gradbenih odpadkov. Energetski mineralni viri se dolgoročno varujejo, tudi če niso v rabi oziroma se njihova raba zmanjšuje v korist brezogljičnih virov energije. Odvzemi rečnih naplavin se izvajajo v skladu z omejitvami s področja ohranjanja narave in voda.

(2) Pri rabi mineralnih surovin se stremi k optimizaciji pridobivanja in postopnemu zapiranju manjših pridobivalnih prostorov ter sanaciji nelegalnih kopov. Prednostno se sanirajo pridobivalni prostori, ki negativno vplivajo na okolje ali bivalno kakovost, ter pridobivalni prostori, ki so na območjih krajinske prepoznavnosti, varstva narave ali kulturne dediščine. Lega oziroma značilnosti območja se upoštevajo tudi pri načinu sanacije: na območjih varstva narave se pridobivalni prostori praviloma sanirajo s povrnitvijo v naravno stanje ali v sekundarni biotop; na območjih prednostne rabe naravnih virov v zemljišča, namenjena za primarne dejavnosti; na urbanih območjih v območja urbane rabe; na območjih, kjer je pomembna prostorska identiteta, pa v tako obliko, ki je optimalna z vidika zagotavljanja prepoznavnosti naselij in krajine.

(3) Na regionalni ravni prostorskega načrtovanja se zagotavljata varstvo virov mineralnih surovin za prihodnje generacije in omejevanje drugih dejavnosti na teh območjih. Oblikujejo se lokalitete strateških, gospodarsko pomembnih in avtohtonih, pogostih oziroma drugih mineralnih surovin. Novi objekti se odpirajo le, če gre za večje povečanje potreb v državi, ki jih ni mogoče zadostiti z že odprtimi objekti na območju gospodarske transportne oddaljenosti ali z rabo recikliranih sekundarnih virov. Na varovanih območjih so dopustne lokacije izkoriščanja redkih in edinstvenih mineralnih surovin (na primer granitov, tonalitov in marmorjev), če gre za občasne odvzeme, namenjene za prenovo objektov kulturne dediščine, in če ne vplivajo negativno na krajinsko prepoznavnost ter varovane vrednote narave ali kulturne dediščine.«

V ReSPR50 je opredeljena tudi politika oskrbe z mineralnimi surovinami:

»6.6 OSKRBA Z MINERALNIMI SUROVINAMI

(1) Oblikujejo se podlage za procese načrtovanja na državni, regionalni in lokalni ravni – določijo se lokalitete strateških, gospodarsko pomembnih in avtohtonih mineralnih surovin ter lokalitete pridobivanja pogostih mineralnih surovin. Pri tem se upoštevajo usmeritve za trajnostno rabo mineralnih surovin.

(2) Izkoriščanje avtohtonih mineralnih surovin je namenjeno za zagotavljanje tradicionalnih gradbenih materialov – ti so pomembni za prenovo kulturne dediščine in ohranjanje prepoznavnosti naselij in krajine, zato se možne lokacije za tovrstno izkoriščanje opredelijo v sodelovanju med zainteresiranimi sektorji, če se s tem ne vpliva negativno na krajinske značilnosti ter varovanje narave ali kulturne dediščine.

(3) Mesta pridobivanja drugih (pogostih) mineralnih surovin so mesta izkoriščanja mineralnih surovin za gradbeništvo (tehnični kamen), za industrijo gradbenih materialov in proizvodov ter za predelovalno industrijo. Izhajajoč iz usmeritve, da se za potrebe gradbeništva prednostno uporabljajo reciklirani gradbeni odpadki, se pričakuje zmanjšan pritisk za odpiranje novih mest za izkoriščanje mineralnih surovin za gradbene potrebe. Če pa je to vendarle potrebno, se uporabijo merilo enakomerne dostopnosti mineralnih surovin na ravni regij, merilo možnosti obnove naravnih značilnosti prostora, merilo družbene sprejemljivosti ter upošteva ohranjanje narave in kulturne dediščine. Za mivko, gramoz in pesek se lahko izkoriščajo sprotne naplavine v rekah, vendar le, kadar se ugotovi majhna ranljivost vodnega ekosistema, kakovosti vode, geohidroloških lastnosti reke gor in dolvodno ter doživljajskih možnosti vodne in obvodne krajine.«

Z načrtovanim kamnolomom Kosmatec se v prostor umešča nov površinski kop. Predvidene ureditve kamnoloma sledijo navedenim usmeritvam in politiki oskrbe z mineralnimi surovinami, saj je lokacija kamnoloma kot lokaliteta pridobivanja pogostih mineralnih surovin (tehnični kamen) določena ob upoštevanju merila enakomerne dostopnosti mineralnih surovin na ravni regije, merila možnosti obnove naravnih značilnosti prostora ter zagotovljeno ohranjanje narave in kulturne dediščine. Iz izdelane krajinske zasnove za ta kamnolom izhaja, da obravnavano območje ne sodi med območja krajinske prepoznavnosti, da na tem območju nit v bližini ni opredeljena izjemna krajina in da ne gre za veliko vidno izpostavljenost same lokacije. Zato ureditev kamnoloma Kosmatec ne bo negativno vplivala na krajinsko prepoznavnost.

Slika 4: Prikaz vidnosti kamnoloma iz zaselka Lisec. S te točke bo viden le zgornji del kamnoloma (oranžno), pogled na nižje ležeče dele pa bo zastiral gozd (vir: Krajinska zasnova, 2024).

Slika 5: Na levi obstoječe stanje v pogledu iz zaselka Lisec in na desni fotomontaža s prikazom predvidenega kamnoloma (vir: Krajinska zasnova, 2024).

b) Ohranjanje prepoznavnosti prostora

ReSPR5 v okviru obrazložitve pojmov opredeljuje pojem prepoznavnosti prostora takole:

»Prepoznavnost prostora je značilnost prostora, ki jo oblikujejo kakovostne grajene in krajinske prvine ter strukture. Prepoznavnost prostora je lahko opredeljena kot edinstvena oziroma neponovljiva lastnost (izjemna krajina) na ravni Slovenije ali kot značilna struktura oziroma vzorec na regionalni ali lokalni ravni.«

Ohranjanje prepoznavnosti prostora je v ReSPR50 navedena med ključnimi prostorskorazvojnimi izzivi, saj se podoba slovenskega prostora se pospešeno spreminja predvsem območjih intenzivnejšega razvoja, zaradi opuščanja kmetijske rabe pa tudi na odmaknjenih območjih in s tem se nezadržno spreminja tudi prostorska identiteta Slovenije, pogosto v smeri siromašenja naselbinske in krajinske prepoznavnosti.

V Viziji prostorskega razvoja ReSPR50 med drugim navaja:

»(1) Slovenija bo preišljeno upravljala s svojim prostorom in bo svojim prebivalcem zagotavljala optimalne razmere za varno in zdravo okolje ter visoko kakovost življenja. Svoj razvoj bo snovala na lastnih prostorskih potencialih, prepoznavnosti in identiteti.«

.... »(8) Podeželje bo kljub modernizaciji obdržalo prepoznavno krajinsko podobo. Pomembno vlogo bosta imela kmetijstvo in gozdarstvo, dodatno bomo razvijali storitveno gospodarstvo in lokalno podjetništvo. Proizvodnja bo oprta na lokalne vire. Obdelana kmetijska zemljišča bodo zagotavljala večjo prehransko samooskrbo države, kratke preskrbne verige in ohranjanje krajinskih značilnosti. Posamično poselitev bomo oblikovno in komunalno sanirali ter tako ohranjali tradicionalni vzorec poselitve. Opuščali bomo poselitev na območjih, najbolj ogroženih zaradi poplav in plazov.«

V poglavju 3. Cilji prostorskega razvoja Slovenije ReSPR50 med drugim določa:

»Zato bomo poleg ohranjanja prepoznavne prostorske identitete na varovanih območjih naravne in kulturne dediščine zagotovili tudi krepitev prostorske identitete zunaj teh območij ter prvine in območja prepoznavnosti vključevali v prostorske akte na vseh ravneh.«

V poglavju 5.3 Usmeritve za razvoj podeželja ReSPR50 navaja:

»(1) Posegi v prostor na podeželju se prilagajajo regionalni in lokalni identiteti, prepoznavnosti naselij in krajine ter ohranjanju ekološke povezljivosti.

.... (7) Umeščanje raznovrstnih dejavnosti in infrastrukture v naravno in kulturno krajino, ki jih zaradi različnih razlogov ni mogoče umestiti v naselja, se celovito obravnava s prostorskimi instrumenti – načrtuje se jih tako, da zagotavljajo več komplementarnih funkcij za oskrbo podeželja hkrati, pri čemer se ohranja celovitost zelenih sistemov na ravni regij ali naselij in njihovo ekološko povezljivost.«

Za ureditev kamnoloma Kosmatec je bila izdelana tudi krajinska zasnova, v kateri je bila izdelana tudi preveritev vplivov na krajino. Ta je pokazala, da ureditev kamnoloma na tej lokaciji ne bo spremenila značaja krajine območja, ki je v vidnem stiku s kamnolomom. Ugotovljeno je bilo, da krajina na obravnavanem in širšem območju ne izkazuje edinstvenosti ali izredne tipičnosti in ne gre za izjemno krajino, za območje s simbolnimi vrednosti ali pomembnejše krajinsko območje z vidika prepoznavnosti. Poleg tega gre za lokacijo v dokaj zaprti dolini, na območju, ki je zaradi razgibanega reliefa in velikega deleža gozda slabše pregledno. Podrobna analiza vidne izpostavljenosti, izvedena po matematično podprtem postopku, je temeljila na modelu vidnosti; ta je bil izdelan kot geoinformacijska analiza, ki pokaže, katera območja so vidna iz izbranih opazovališč. Analiza je pokazala, da bo kamnolom vidno zelo izpostavljen samo iz vinogradniškega območja v neposredni bližini, z bolj oddaljene poselitve pa bodo vidni samo zgornji deli vkopnih brežin. S sprotno sanacijo, katere cilj je ozelenitev vkopnih brežin in vmesnih berm z avtohtono gozdno vegetacijo, bo vidnost kamnoloma sčasoma še zmanjšana. Zato je ocenjeno, da vplivi kamnoloma na krajino in prepoznavnost prostora ne bodo veliki in da je tudi v tem pogledu načrtovani kamnolom Kosmatec skladen z usmeritvami iz ReSPR50.